

А П Ъ С Н Ы

Аресубликата хэынтқарратэ усхэарта «Апъснымедиа»

2024 ш. август 8 № 61-62 (21 568)

Апсуа фэр рыфанду акны

«Ахыштрахь» амфакэа

Борис Қацья

Арасазыхь ақытан, сара схаан аа-класск змаз школын иказ. Уи афэпхьатэа, амфаду нымфакыт дынхон Ламшьатэ Багателиа хэа нхэа бзиа. Хэафны дызбахьан, саби иарей пату еикэыртон.

«Снак, ататэхэаа рыбжыра «апс-шара ду» хэа изыштыу аан, ашкол апынцан игылаз ахатла алабкыа агэйдцаны, ахакэа шыфхаршэшооз, Ламшьатэ игэашэ апхыа машынакэак аатгылеит. Арцафэагы шэызфу шэакэыт хэа хархэеит иахмацэхакэа. Сгэалашэара самжобзар, ари ихафсыз ашэышыкэса 1966 ш. азы акэын.

Асасцэагы харантэ, атэымтэылантэ – Ҡыркэтылантэ иазаап. Изустцэада? Апсуаа. Ари хара атэафэа хакэым, адуцаагы ирзымбатэбаран. Асовет Еидгыла атыс захыпрауамызт, ашэаашэ ытарбака иаркын, аишыс, цашыс икартаз хэдыруам. Избан, Ламшьатэ Багателиа ифнатахы изымфакытцэи? Изласахэз ала, дара Жыбақэан, ианшыцэа рган иатэын.

Ихэдыруам урт мфакытцэа, ирыцыз, анхэа нага урт ирыдиртэалаз, ирыдипхьалаз, еибырхэоз. Ари рапхьаза акэны хэыныцэаа ртоурых псадгыл ратаара акэын.

Арака Ҡыркэтыла инхо апсуаи Апсни реитанеиаракаа, реибабаракаа, реипыларакэа ртоурых халацэаажэом. Иахгэалашэоит 1975 ш. азы, Омар Беигэаа захыа дгылаз аделегация ду раара, урт рпылар, анафстэи аитанеиаракаа, нак-аак асалам шэакэа рыбжысра. Атыхэтэантэи ашыкэскаа рзы иаха амехак артбаауа иалагеит Ҡыркэтыла ииз апсуаа фари Апснытэи рвызцэеи реибабара, ишкэыпшкэоу ргэыбылра айбар-

кра. Ари алтшэа бзиа зауша доухатэ мчуп.

Убас, ааигэа ахэаанырцэтэи атэылакэа ркнытэ хэыныцэаа рделегация Апсны иаит есышыкэсатэи апхынтэи алагер «Ахыштрахь» интагзаны.

Апсадгыл ахь архынхэразы Ахэынтеилакы ахантэафы ихатыпуаф Астамыр Багателиа Апсныпресс иаитаз аинтервиу акны далацэажэеит апхынтэи алагер, уи апрограма, хтэылазы абас еипш икоу аусмфакытгэаа акырза шрыцаркуа.

Хэыныцэаа рделегация Апсныка иаит иуль 27 рзы. «Ахыштрахь» алагер мфакытцэаа 2018 ш. раахыс. Ари егырт атэылакэа ркны инхо, хылтшэтрапа иапсуаауа ахэыцкэа ахэеизырго лагеруп. Цакысгы иамоуп дара ртоурыхтэ псадгыл дырбара, Апснытэи рыкэлацэеи дарей реибардырра, айфызара рыбжыатцара. «Хадаратэла хлагер ашка иаауеит Ҡыркэтылеи, Иорданиеи, Шьамтэылеи инхо апсуаа рхэыцкэа. Хэзну ашыкэс азы хашка иаит Ливанынтэи ахэыцкэагы. Хэа хкны рпысы ршыоит Карачы-Черкэстэи Ареспублика акнытэи афэргы», – ихэеит Астамыр Багателиа.

Апрокет хыкэны хадас иамоуп адунеи еиуеипшым акэакыкэа ркны инхо апсуаа реизааигэатэра, реилартэара. Алагер мфакытцэаа шыкэсык ахтэ знык, сынтэа уи фэаарас иазышыкэыргылоуп иуль 27 инаркны август 5 азынза. Ахэыцкэа рпыцшыра еифенакаауеит Апсадгыл ахь архынхэразы Ахэынтқарратэ еилакы.

Аусмфакытгэаа ахынарыгзауа Акэа мацара акэзам, урт Апсны егырт ақалакыкэа рахыгы ныкэара иргоит. Абрака ацхыраара картцит араионкэа рхадаракаа. Дара иддырбеит азия Ритца, ақалакыкэа Афон Ҡыц, Гэдоутэ, Очамчыра ухэа егыртгы.

Қарала изеипшроузеи алагер иалахэу ахэыцкэа. Урт 12 инаркны 16 шыкэса ркынза рхытцуеит, икоуп аихэбацэагы.

«Хэзну ашыкэс азы Апсныка иа-

аит 98-фкы, убрахь иналатцаны дара ирыцу аихэбацэаагы. 45-фкы рыла ишыкэгылоуп Ҡыркэтыла апсуа культуратэ центркэа РФедерация ишыкэнаргылаз асия. Ливанынтэи – 17-фкы, Иорданиантэ – 11-фкы, Карачы-Черкэсиантэи – 25-фкы», – ихэеит Астамыр Багателиа.

Алагер апрограма убас еифекаауп, уи иалахэу Апсны абара мацара акэымкэа, нак-аак аимадаракаа рышыкэыргыларэ иацхраауеит, иара убас акультуратэ традициякэа реиқырхара, адиаспора афэр рыфныцка ирзеипшү апрокеткэа рырфеара. Ари Ахэынтеилакы аусурафэы зегь рааста ихадароуп.

Ахэаанырцэтэи хэыныцэаа рфэр аены ианааизтэа, Апсны ахакеитреи ахыпшырреи зыпцэазаара рыхтнызтэа Апсадгыл ахычэафэа рбакафэы ашэткэа шытартеит, иара убас-Амхэацыртэа Рыпшахэафэы игылоу Кавказтэи айбашыра иампыцэхэахэз рбакафэы. Анафс дара атаит Алада Ешыра акытан Апсны Рапхьатэи Ахада Владислав Арзынба Имемориал. Иара убас алагер иалахэу рпылеит Ахэынтеилакы аколлективэи уи ахантэафы Вадим Харэзиен.

Абарт амшкэа рзы Ахада Иусбарта анапхэафы инапынцэаа назыгзо Зураб Қацья Ахэынтқарратэ еилакы акны дырпылеит апхынтэи алагер «Ахыштрахь» иалахэу. Абри атэы аанацэаит Ахада ипресс-мацзура. Иара убас иапылара иалахэын Апыза министр актэи ихатыпуаф, аенергетикеи атранспорти рминистр Цыансыхэ Нанба, Апсадгыл ахь архынхэразы Ахэынтеилакы анапхэафы инапынцэаа назыгзо Апсныка иаз афэр бзиала шэаабейт хэа реиэхэеит, апрокет ахэ харакны шыеит, иазгэеитеит хэыныцэаа дара ртоурыхтэ псадгылы нак-аак реимадаракаа рыргэаара ишацхраауа. Алагер иалахэыз аусмфакытгэаа еифекаафэа табул хэа рархэеит, ацшыратэ шэакэаа рыртеит Ахэынтеилакы анапхэафэи аколлективэи.

Урыстэыла адесантуаа рныхэа

Ахы еиптдыркэеит

Нанхэамза 2 рзы Апсны Ахэынтқарра Ахада Аслан Бжыания Урыстэыла Ахаир-десанттэ ар апцоижьтэи 94 шыкэса атцра инамаданы. Санкт-Петербург имфакытсуаз аныхэатэ усмфакытгэаа дрылахэын. Аусмфакытгэаа традициала ишапу еипш, ар реинрал Васили Маргелов ихыз зху асквер акны ихацыркхейт ахэаша, нанхэамза 2 рзы.

Ахэынтқарра Ахада Аслан Бжыания иатцшыны ихэеит ари аныхэа пыхьатэи Асоветтэ Еидгыла ареспубликакэа зегь ркны ишагэартэ. «Ахаир-десанттэ ар хэеипш тэыла ду Арбцыар Мчкэа рыф-

ныцка илыпшааху архэақэа рахь ипхьазан ескынгы», – иазгэеитеит Ахэынтқарра Ахада.

Адесантуааи, аветеранцэеи, ақалакыуааи агсшэа реиэхэеит агубернатор Александр Беглов.

«Ленинградтэи арратэ округ – атэыла ахаир-десанттэ аршыака рыпсадгыл ауп, аброуп рапхьазатэи адесант гэыц ахыацэа», – ихэеит агубернатор.

Аныхэа иаццан Петропавловтэи абаа афныцка, ара иагымфакытсит аиубилейтэ акция «Агвардияуаа ахэыцкэа рзы».

Аусмфакытгэаа ахыркэашамтаз иара убас Аслан Бжыаниеи хэзи-пшеи змоу ахаир-десанттэ ар 345-тэи аполк аветеран Александр Герашенкои шыбжыагэазы Петропавловтэи абаа абзарбзан акнытэ ахы еиптдыркэеит.

Апсны – Жэларбжыаратэи афестиваль акны

Аресублика Никарагуа

Америка Агэтантэи арегион афэы Жэларбжыаратэи афестиваль дукэа иреиуоу «Акультуреи, аказареи, агастрономиеи Жэларбжыаратэи рфестиваль» мфакытсит Ареспублика Никарагуа, нанхэамза 3 – 4 рзы.

Аресублика Апсны ахызала ари аусмфакытгэаа ахы аланархэит Никарагуа икоу Апсны Ацхаражэахэарта. Апснытэи апапилион, шыта традицианы ишышыкэагылахэу еипш, Никарагуаа реицш, ари афестиваль иалахэыз 37 ахэаанырцэтэи ахэынтқарракаа рхатарнакцэаагы акыр аинтерес рызцэырнагеит.

Асасцэа афныршыра ажааф уатка, ашэыр уатка, афы, апыкы, ашэ,

ухэа амилаттэ чысхкэа ргэама ддырбон. Афестиваль асцена хада афэы ахэеи ахацэа репсуа милаттэ цэашэтэатэаа рыла иаатит афестиваль иалахэыз атэылакэа рмилаптэ цэашэтэатэи рырбара.

Апснытэи апапилион иаатаит Никарагуа Ахада иабжыаф Камила Ортега, Никарагуа акультура аминистр Рамон Родригез, атэыла еиуеипшым анапхэаратэ усбартақэа рхатарнакцэеи Никарагуа аккредитация змоу адипломатцэеи.

Ацэаргақэа асасцэа Апснытэи рколлегия афестиваль рхы ахыладырхэыз азы итабул хэа рархэеит, хтэыла акультуреи атоурыхи иазфэлымхан, иара убас Апсны афаразы агэазыхэара аадырпшуан.

Ахэақакыала, Апснытэи адипломатцэа Никарагуатэи рвызцэа итабул хэа рархэеит ас еипш атцак ду змоу жэларбжыаратэи афестиваль иалахэартэ алшара ахэроуз азы.

